

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 30.) Utkommer hvarje Söndag. Göteborg den 27 Juli 1851. Pris för år: 4 R:dr B:co. (V årgången)

Bocarmés Process.

Uti Hennegau, en af Belgiens mest välsignade provinser, höjer sig det pittoreskt belägna slottet Bitremont, omkring 3 mil vestligt från Mons och 2 mil sydostligt från Tournai. Slottet Bitremont anses hafva blifvit bygd i 15:de århundradet, men under de olika innehafvarne sedan dess, har detta gamla herresäte undergått betydliga förändringar, så att det nu, från ett det 15:de århundradets mörka, krigiska kastell, blifvit förvandladt till ett af dessa eleganta lustslott, som nutidens aristokratiska familjer begagna till vistelseorter. Ganska litet vittnar ännu om murarnes 400-åriga ålder; endast de breda slottsgrafvarne påminna kanske mest derom; men i det inre af Bitremont har hela det 19:de århundradets komfort gjort sitt intåg, och vindeltrappor,

Gustav Fougnyes.

under sjuåriga kriget hade gått förlorade, och denne Viscart von Bocarmé är ännu i dag innehafvare af slottet Bitremont, som den 20 November förlidet år blef skådeplatsen för en fasansfull tilldragelse, hvilken, genom den höga samhällsställning de deri invecklade personerna befinna sig, väcker ett lika stort uppseende, som på sin tid hertiginnan af Praslius mord.

Grefve Hippolyt Viscart af Bocarmé bebodde, tillika med sin gemål Lydie, född Fougnyes, dotter af en örtkrämare i Bury, sedan flera år tillbaka slottet Bitremont. Den 20 Nov. förlidet år inträffade, likasom förut några gånger skedd, Lydies broder, Gustaf Fougnyes, på besök, och dog samma dag, och i samma rum, der han ätit middag endast i sällskap med det grefliga paret. En förfärlig misstanka förspordes snart i nejen mot slottet Bitremonts herrskapliga inne-

vapensalar och fångrum hafva gifvit plats för eleganta budoarer och praktfulla salonger. Bitremont tillhörde sordom den gamla grefvesläkten Merode, ur hvars händer det i 17:de århundradet öfvergick till Robert Viscart, herre af Solleilleval, som, tillfölje af de under Henrik VIII förefallna blodiga förföljelsorna, hade från England kommit öfver till Hennegau. Till förmån för en Louis Viscart, kapten vid wallonska infanteriet, förnyade Maria Theresia grefskapet Bury och Bocarmés urkunder, hvilka

Lydie, grefvinna af Bocarmé.

Chemisk apparat till frambringande af Nicotin.

Grefve Hippolyt Viscart af Bocarmé.

vånare, och redan den 22 November begaf sig rättvisans handhafvare dit, för att undersöka förhållandet.

Men innan vi inlåta oss på beskrifningen af de med Gustav Fougnes död förknippade enskildheter, vilja vi i lätta konturer för våra läsare framställa de personer, som äro inflätade i denna förfärliga drame, och ur deras tidigare lif hemta stöd för den misstänka, som redan från början mot dem var rådande bland allmänheten.

Hippolyt Viscart af Bocarmé, son af grefve Julian och Ida, född markisinna af Chasteleer, föddes år 1819 i Weltevredern, i närheten af Batavia, på ön Java. En faslig storm hade ännu, innan slutad resa hemsökt det skepp, som förde Hippolyts föräldrar. Flera dagar befann man sig mellan lif och död, utsatt för alla umbäranden och fador, och det förfärliga i denna belägenhet torde icke hafva varit utan inflytande på Hippolyt, som knappt, sedan det till hälften ruinerade skeppet kastat ankar, såg dagens ljus. Vid födelsen var hos honom intet tecken till lif, hvilket blott medelst sjövattnets inverkan efterhand framlockades. Af denna smärftulla nedkomst blef gossens kropp svag och sjuklig, ständigt utsatt för sjukdomar af flera slag, under det man i hans temperament upptäckte den yttersta rellighet. De första åren af hans lefnad voro en ständig kamp med döden, och doktorernas hela konst togs i anspråk för gossens bibehållande vid lif, oaktadt man hade, utom gossens egen skröplighet, att kämpa med ett osundt klimats inflytande. Efter all sannolikhet hade också gossen kommit att duka under för inflytandet af Javas klimat, om ej modren vid hans sjunde års ålder hade återvänt med honom till Europa. Denna sjöresa verkade högst fördelaktigt på hans försvagade kropp, och det europeiska klimatet gjorde resten; men den sjukliga relligheten lemnade honom ej: gossen blef dyster och sluten inom sig sjelf, lätt böjd till vrede, hvars följder alltid beledsagades af krämpor och nervattacker. I skolan visade Hippolyt få eller så godt som inga anlag, och från det i närheten af Paris belägna institut, dit man bragt honom, återvände han, knappt försedd med de nödtorftigaste kunskaper.

Så hade han blifvit 15 år gammal, då hans fader Julian tog honom med sig till Amerika, till Arkansas skogar, der ynglingen nu tillbragte fyra år under en egendomlig lefnad. Aflägsnad från all civilisation, var jagten uteslutande hans syssel-

sättning; äventyrliga strider med landets vilda djur och de indianska rödhudarne, såsom vi känna dem ur Coopers romaner, uppfyllde den unge Hippolyts existens och fogade till hans redan förut fula naturanlag list och misstänksamhet, hos indianen och jägaren så egendomliga, under det att hans yngre års obetydliga skolbildning, nästan totalt gick förlorad. I de strider, hvilkas skådeplats voro Arkansas skogar, lärde sig Hippolyt att utgjuta det första menniskoblod.

Så mycket än ett sådant lif borde hårda Hippolyts kropp, så var han dock i fara för att blifva ett offer för en i Arkansas hemmastadd feber. Kastad på sjukbädden, tillbragte han åtta månader under smärtor och umbäranden, och lemnade den blott för att, till hälften tillfrisknad, anträda en resa till Europa, dit hans moder kallade honom. Anländ till Europa, återvände hans helsa småningom, hvarefter man hufvudsakligen bemödade sig, att till en del afhjelpa hans okunnighet, för hvilket ändamål han insattes uti ett institut i Lille. Emellertid gagnade honom ett aderton månaders vistande derstädes lika så litet som den honom tidigare meddelade undervisning. Den unge mannen var mera i saknad af anlag, än flit och god vilja att lära, hvartill ännu kom en nyckfull, med en viss vildhet parad envishet, hvilken t. ex. gjorde honom okänslig för alla religiösa grundsatser. Endast arithmetiken tycktes under denna period slå an på honom, äfven som han också från denna tid visade en afgörande förkärlek för de abstrakta vetenskaperna. "Jag tror," så uttryckte han sig en gång för sin moder, "endast på det, som jag ser, och skulle äfven tro på Gud, om man matematiskt för mig kunde bevisa hans tillvaro."

Ett sednare vistande hos sin farfar i det gamla slottet Bury utöfvade heller icke något fördelaktigt inflytande på honom. Den gamle Bocarmé, en hård, girig man, behandlade honom illa och såg snedt på honom, hvartill visserligen äfven Hippolyts mindre älskvärda egenskaper bidrogo. Farfadrens snart derpå följande död, förändrade sonsonens belägenhet, och den hitills i slottet kaappt tälde, såg sig plötsligt som herre af detsamma. Hans moder, hvars förhållanden ej tillät henne att taga sin blifvande vistelseort i Bury, var nu framför allt betänkt på Hippolyts bortgiftande, men hade en längre tid svårighet att, för hans besynnerliga egenheter, finna ett så

kalladt passande parti, tills slutligen tillfället så fogade, att Hippolyt kom att göra bekantskap med Lydie Fougnes.

Lydi's fader hade genom många slags spekulationer, såväl såsom kryddkramhandlare, som ölbryggare lagt sig till en ganska betydlig förmögenhet och nedlagt den samma till största delen i fastigheter, hvilkas förvaltning isynnerhet sysselsatte honom sista åren af hans lefnad (han dog 1846). Hans rykte var ej det bästa, och nedrig egennytta och vinningslystnad invecklade honom i alla slags stridigheter med sina grannar. Derjemte regerades han af en dum och tillgjord inbilskhet, som dref honom till de löjligaste tilltag, och sålunda lät han kalla sig, efter en af sina köpta egendomar, "Baron du Bois." Af denna inbilskhet hade något fortplantats på hans båda barn Gustav och Lydie, och då den sednare den 5 Juni 1843 trädde för altaret med grefve Hippolyt Viscart af Bocarmé, var det mera den grefliga titeln än böjelsen, som förde henne i den med henne vigde mannens armar. Kanske bidrog äfven Lydi's romantiska karakter till denna förening. För smak och bildning hade hon att tacka den nyare franska litteraturen, af hvars andrika öfverspanning hon tillegnat sig mera, än som duger för det verkliga lifvet. Hon skref till och med romaner och var öfverhufvud sjelf en fransysk roman-hjeltinna, för hvilken naturligtvis en man som Hippolyt, den der hade lefvat i tre verldsdelar, och som, om än på ett ofördelaktigt sätt, erinrade om prins Djalma i Sues "Den evige Juden", måtte för henne hafva ett visst retande behag. Den öfverförfinade europeiskan hade här till uppgift att tämja en halvilde.

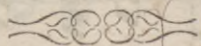
För Hippolyt var äktenskapet med Lydie Fougnes, änskönt han intogs af en häftig lidelse, dock i hufvudsaken blott ett medel till att afhjelpa hans förstörda förmögenhets-omständigheter. Lydi's far var, såsom vi redan nämnt, ganska förmögen, och änskönt han vid sin dotters giftermål endast utfäste den anspråkslösa summan af 2000 francs årligen, så hade dock det grefliga paret efter hans död att vänta ett betydligt arf, hvilket till och med tycktes komma att tillfalla dem utan afkortning, alldenstund Gustav Fougnes, Lydi's broder, hade en högst vacklande helsa, hvilken, som man trodde, hvarken skulle låta honom tänka på något giftermål eller öfverhufvud lofva honom någon långvarig lefnad. Följande en af sin faders nycker, hade han en gång som

gosse stigit till häst, störtat af hästen och dervid sårat sitt ena knä. Hela 15 år hade Gustav haltat och utsatt de förfärligaste smärtor, för att icke helt och hållet mista benet, och slutligen, vid det ondas tilltagande, blef han nödsakad att underkasta sig en smärtsam amputation. Låret blef aftaget nära höften och Gustav gick från den dagen, med tillhjälp af kryckor på ett af zink förfärdigadt ben. Att han i detta tillstånd var ur stånd att gifva sig och att hans arfslott slutligen skulle tillfalla Bocarmé, var efter all förmodan sannolikt.

Hvad vi hittills berättat om de grefliga innevävarne på slottet Bitremont är, om än grefve Hippolyts försunmade uppfostran och daliga anlag ej kasta på honom något fördelaktigt ljus, dock ännu ej tillräckligt att gifva stöd åt den misstanka, som höjde sig vid underrättelsen om Gustav Fougnyes plötsliga död under sin svägers tak. Vi böra därför något närmare belysa det grefliga parets lefnadsförhållanden, för att lättare kunna förklara den offentliga meningens hastigt fattade misstanka.

Grefve Hippolyt af Bocarmé hade påräknat att med sin fru få en större hemgift; den lilla pensionen af 2000 francs som Lydies far årligen utbetalade, räcker tillsammans med de 3000 francs, som Hippolyts revenyer utgjorde, på långt när icke till att betäcka de slösande utgifter, som lifvet på Bitremont erfordrade. Tryckande penningbehof inträdde snart, och som en följd deraf husliga tvister, hvilka till och med ej bilades genom de tätt efter hvarandra följande fyra barns födelse, hvaraf ännu trenne äro vid lif. Till de slösande utgifterna böra ytterligare tilläggas Hippolyts tygellösa passioner, och som han äfven beskyllade Lydie för desamma, så måtte de nu begge lida därför. Grefven förenade hos sig alla de folkslags fel, bland hvilka han omvexlande lefvat, utan att ega någon af deras dygder; hans häftiga vrede och tölpaktiga uppbrusning gjorde honom till en fasa för alla, som närmade sig honom, och hans derjemte skygga mildhet lät aldrig förgäta hans till natur blifna brutalitet. Han var en trogen bild af den råa styrkan, som, kommen till magt, fordrar att allt skall buga sig för densamma och ej tål någon annans vilja vid sin sida.

(Forts.)

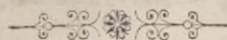
Ett och annat ur Naturläran.

Under det att de särskilda såväl djursom vextarterna, så vidt historien vet om-tala, icke undergått någon större förändring, har detta deremot varit fallet med menniskan, hvars tillstånd, i det hela taget, med hvarje år, framskridit mot en allt högre och bättre ståndpunkt. På många ställen af jorden voro de första innevävarne stadda i en okunnighet och ett barbari, närmande sig den lägsta grad som kan tänkas. Men en stor del af dessa trakter, som då beboddes af kringvandrande vildar, hafva numera blifvit boningsplatser för civiliserade människor, och många ödemarker samt ogenomträngliga skogar hafva förvandlats till odlade fält och trädgårdar, täcka byar samt praktfulla städer. Det är människans gudahärstammande ande, hennes förstånd, som, med språkets tillhjälp, åstadkommit denna underbara förändring. Genom språket hafva fäderna åt sina barn från den ena generationen till den andra meddelat sin samlade erfarenhet. Genom skrifkonsten och sedermera genom boktryckerikonsten, såg man sig icke längre inskränkt till den blotta muntliga traditionen; kunskaperna blefvo icke endast samlade och utvidgade, utan äfven lättare och mera allmänt spridda. I synnerhet genom boktryckerikonsten utbredde sig vetandet bland människorna; det blef icke mera inneslutet inom kloster och böcker, som skrefvos på döda språk; det blef följaktligen icke mera en uteslutande egendom för några få. Inhemtandet af kunskaper underlättades alljemt genom goda böcker och förbättrade skolorättningar. Sålunda påskyndades alltmera de vetandets framsteg, hvilka fört människan från det ursprungliga råa, barbariska tillståndet till dess nuvarande civilisation; nya upptäckter, nya uppfinningar föra henne allt längre, och kunskapsbegäret ökas derunder oafbrutet, till följe af den mångfaldiga nytta som skördas af dess tillfredsställande. Därföre är jemväl mycket af naturkunnigheten icke mera några få lärdas uteslutande tillhörighet, utan har öfvergått till alla samhällsklasser. I okunnighetens tider betraktade människorna hvarje fenomen, som de icke kunde förklara, eller hvars orsak de icke kunde hänföra till en allmän lag, såsom ett underverk, hvilket derföre ofta uppfyllde dem med fruktan och förskräckelse. Sålunda blefvo förmörkelser i solen och månen, jordbäfningar, mångahanda sjukdomar, äfvensom väder och vind, betraktade

ur en oriktig och vidskeplig synpunkt. Numera vet man, med visshet, att alla dessa företeelser lyda lagar, som äro så oryggliga, att man kan förutberäkna t. ex. förmörkelser som inträffa först om flera tusen år härefter, utan att misstaga sig på en enda minut. Regnet och Vinden äro underkastade vissa lagar, hvilka äro nästan lika bestämda som lagarne för solens och månens rörelser. På några ställen af jorden kan man nemligen med säkerhet förutbestämma tiden för såväl vindens som regnets inträffande, och de sjöfarande rätta der sin kosa samt odlarne af jorden sitt arbete efter dylika en gång för alla gjorda förutsägelser.

Den synliga världen består af ytterst små delar, som man kallar *atomer*, och hvilka sammanhållas genom den ömsesidiga dragningskraften. Äfven det minsta stoftkorn är en massa af oräkneligt många sådana atomer. Ett korn af pulveriserad marmor, som knappt är synbart för det obeväpnade ögat, visar sig under mikroskopet såsom ett delbart marmorstycke, och om det, medelst passande instrumenter, sönderdelas i så små stycken att dessa genom mikroskopet knappast kunna urskiljas, så kunna de dock, genom upplösning i en syra, ännu vidare delas, ända tills de blifva fullkomligt omärkbara. Huru små materiens atomer måste vara, kan äfven inses af följande exempel. Guldslagare kunna uthamra guldet till så tunna blad, att 282,000 måste läggas på hvarandra för att utgöra en enda tums tjocklek. De äro så tunna, att om man sammanhäftade dem till en bok, först 1,500 skulle utgöra tjockleken af ett vanligt pappersblad, och ett oktavband af blott en tums tjocklek skulle innehålla lika många sidor, som böckerna i ett bibliotek af 1,500 band, hvardera om 400 sidor. Och likväl äro dessa blad alldeles hela, eller utan hål, så att om man, såsom vid förgyllning, lägger ett sådant på någon yta, denna erhåller utseende af gediget guld. Ännu tunnare är guldöfverdraget på silfvertrådarna af de så kallade guldgalonerna. — Platina och silfver kunna utdragas till tråd, som är mycket finare än människohår. — Ett gran blå viktriol och ett gran karmin färgar en hel kanna vatten, så att färgen kan skönjas i hvarje droppe.

(Forts.)

Anton Wallerstein.

Den nu så omtyckte komponisten, Anton Wallerstein, föddes i Dresden den 28 September 1813. Hans föräldrar, som lefde i ganska goda omständigheter, tog honom med sig på ett besök, som de vid jultiden 1817 aflade hos en af deras vänner, en godsägare i närheten af Dresden, och vid hvilket tillfälle gossen erhöi en trumma i julklapp, en gåfva, som förde honom på den musikaliska löpbanan. I godsägarens hus tillbragte en den tiden mycket omtyckt dillefantinna, blomstermålarer Friedreichs fru, några dagar under högtiden, och under det hon söng och spelade, slog den lille Wallerstein takten dertill på sin trumma och det så riktigt, att damen derpå fäste fadrens uppmärksamhet och uppmanade honom, att låta sonen få undervisning i musik. Den unga talangen utvecklade sig med ovanlig hastighet. Knappt tio år gammal, kunde Wallerstein uppträda offentligt som violinist och skörda bifall för utförandet af Rhodes Es dur-*quartett*. Jemte violinspelandet, hvaruti han alltjemt gjorde stora framsteg, begynte han också traktera pianoforte. Redan tidigt vann han stora mästares bifall. C. M. v. Weber och kapellmästaren Morlachi uttalade sig med oförbehållsam glädje och beröm öfver hans prestationer, och yttranden af denna art uppeldade den unge konstnären att flitigt begagna den undervisning han åtnjöt af koncertmästaren Rolla och att göra sig

Jahrmarkts-Polka von A. Wallerstein.

Musical score for 'Jahrmarkts-Polka von A. Wallerstein'. The score is written for piano and includes sections for INTRODUCTION, POLKA, TRIO, and FINALE. It features various musical notations such as treble and bass clefs, time signatures, dynamics (mf, f, f2), and performance instructions like 'Ped.' and 'Ped.*'. The tempo is marked 'Allegro ma non troppo'.

förtjent af de bifall, som de offentliga profven af hans konst inbragte honom.

I Berlin, dit Wallerstein hade rest 1827, mottogs han på det vänskapsfullaste af Spontini, Meyerbeer, den Sachsiska gesandten v. Watzdorf och Saphir, den då för tiden fruktade och till och med af Hegel värderade journalisten. Wallerstein spelade på hoftheatern i Berlin, och så väl här, som ett år sednare, i Leipzig under ständigt utmärkande bifall från publikens sida och uppmuntrades härunder på det mest välvilliga sätt af Marschner, koncertmästaren Mathei och professorerna A. Wendt och Fink. Efter sin återkomst till Dresden fann han sig på det älskvärdaste sätt upptagen i furst Gallitzins familj. Den fjortonårige gossen meddelade undervisning i musik åt den älderstigne fursten. På en utflykt till Böhmen spelade Wallerstein i Prag med den framgång, att han på en afton inropades fem gånger. Redan år 1829 erhöi han en anställning vid hofkapellet i Dresden, hvilken han 1832 uthytte mot en dylik i Hannover. Äfven der hade han att glädja sig öfver stort bifall; isynnerhet egnade den konstälskande hertigen af Cambridge honom sin uppmuntrade beundran. Sednare produktioner af hans konst i Braunschweig, Hamburg och andra städer belönades öfverallt med samma erkänsamhet.

Berlins franska skådespelaresällskap gaf år 1836 föreställningar i Hannover, hvarvid Wallerstein öfvertog den musikaliska ledningen. Då sällskapet reste till Köpenhamn, tog han permission och följde på dess önskan med detsamma, för att äfven i Köpenhamn anföra vid de franska vaudevillerna. Efter sin återkomst blef hans uppträdande ett mål för obehagliga förhållanden och oförtjenta förolämpningar, och under de sista tio åren afhöll han sig helt och hållet från att spela solo. Det utmärkte i hans föredrag låg mindre uti den lysande tekniken, än uti den djupa känslan och det själfulla i hans spel.

Wallersteins första kompositioner utgäfvos 1830. Bland hans sednare omtyckta sånger erhöi "das Trauerhaus" och "Sehnsucht in die Ferne" den vidsträcktaste spridning. — I Pymont, dit hans läkare, på grund af upprepade nervlidanden, sände honom, blef han 1835 presenterad för den älskvärde prinsen af Cumberland (nuvarande kronprinsen af Hannover), musikvän och kännare. Den unge fursten visade sig på det vänligaste och mest nedlåtande sätt, musicerade dagligen med Wallerstein och förunnade honom jemväl sednare i Hannover ett serdeles deltagande och en utmärkande uppmuntran. Äfven gjorde han i

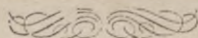
Pyrmont bekantskap med en ung älskvärd och snillrik dame, Marie v. W., för hvilken Wallerstein skrifvit sina bästa kompositioner. Det inflytande hon sedermera utförde på hans konst, har han isynnerhet att tacka för den framgång, som han de sednare åren förvärfvade sig. Dertill kom äfven den ytterst lyckliga omständigheten af hans bekantskap med Jenny Lind.

Då den stora konstnärinnan år 1845 för första gången sjöng i Hannover, blef Wallerstein bekant med henne. Då han en morgon besökte henne, för att accompagnera henne vid några af hennes sånger, anmodade hon honom, att äfven spela något af egen komposition. Han spelade några småpjäser, bland annat äfven en Polka, som han året förut hade komponerat i Köpenhamn för ett bondbröllop. Jenny förtjustes af den lika sköna som enkla melodien och begärde en afskrift deraf. Wallerstein lade ingen särdeles vikt på detta yttrande, hvilket han uppskattade endast såsom en vanlig komplimang. Men då Jenny Lind på aftonen träffade honom i Theatern och förnyade sin anhållan samt förklarade sig villig att i ersättning för afskriften skriva en roman i hans album, ingick han på hennes önskan och lemnade henne redan nästa morgon en afskrift af Polkan. "Nu måste ni äfven utgifva den i tryck!" menade den tjusande konstnärinnan. Men då Wallerstein såg sig om efter en förläggare, fann han ingen dertill villig; alla återsände kompositionen. Wallerstein lät trycka den på eget förlag och mottog redan under första veckan uppdrag att försända flera tusen exemplar; öfverallt ville man ega den; öfverallt ville man spela den. Sednare, då han såg sitt eget förlag eftertryckt och för att undvika flera obehagligheter, öfverlät han förlagsrättigheten till C. Bachmann i Hannover. Det var således Jenny Lind, som upptäckte och förde i dagen Wallersteins egendomliga talang såsom danskompositör, hvarigenom han redan har förvärfvat sig ett europeiskt namn.

På Hamburgs Thalia-theater utförde Wallerstein personligen åtskillige af sina små kompositioner. Det bifall, han skördade, gaf anledning till, att han uti musikhandlaren J. Bohme fick en förläggare af sina kompositioner på mycket fördelaktiga vilkor. Detta företag bragte Wallersteins namn och dansmusik öfver hela Tyskland, Frankrike och England, och införde honom såväl i salongerna som folkets danssalar. Småpjäserna äro lätta att spela, mycket melodiska och af en viss svärmodig kolorit. Det var att vänta, att de, isynnerhet i dameverlden, skulle finna många väninnor,

hvilka alltid glädja sig åt dessa små musikaliska genrebilder. Kanske hade Wallerstein, om han från ungdomen, jemte den musikaliska ledningen, blifvit djupare införd i musikens teori, kunnat i andra fack af tondikten uppnå ett lika anseende, som på det område han verkar och det han blygsamt misstroende till sig sjelf ej öfverskrider.

Åren 1847 och 1850 var Wallerstein Frankrike, England och Nederländerna. Han reste till Paris med ganska ringa förhoppningar, men fann ett oväntadt vänligt mottagande af Halevy, Chopin, Stephen Heller, Schulhoff m. fl. Inom få veckor voro hans kompositioner hemmastadda i Paris, hvartill isynnerhet orchesteranföraren Pilodo i Jardin Mabille bidrog. Äfven med Musard blef han bekant. På resan i Nederländerna besökte han Brüssel, Lüttich, Gent, Antwerpen, Löwen med flere städer. I Löwen blef han underbart öfverraskad, då han en gång stod fördjupad i betraktandet af det praktfulla rådhuset. Tornklockan slog åtta och klockspelet, denna nätta egendomlighet för många af Belgiens städer, uppstämde en melodi, och denne melodi var Wallersteins! — I London hörde han, att hans kompositioner redan hade hunnit öfver världshafvet till Amerika och äfven der vidt och bredt spridda. Som något märkligt får jemväl här anföras, att en engelsk naturforskare på en expedition till Siberien fann Wallersteins dansar uppsägna på det pianoforte, som tillhörde guvernörens i Kamtschatka gemål.

Assureradt.

Berättelse af M. H. Geldern.

(Forts. fr. N:o 29.)

Nu var jag i samma rum med förbrytaren. En hemsk känsla intog mig, men den arma, oskyldiga kvinnans berättelse om, att äfven hon måst lida för sin mans brott, hade stämt mitt bedröfvade sinne till medlidande; ty hade jag ej redan insett, huru mycket Daniel måste lida för sitt brott och huru han alltjemt bar straffet inom sig.

Men i yttre rummet fortfor allt att vara tyst. Daniel sof djupt och lugnt och jag gjorde mig den frågan, om jag skulle tvifla på hans brott eller på samvetets makt; jag var mera böjd till det förre, och jag intogs af en tillfredsställande känsla, ty inom mig frikallade jag Daniel från en för-

brytelse, som min faders dom och folkets misstanka påbördade honom. Lagnad af denna tanke, vände jag mig om på bänken, öfverlemnande mig helt och hållet åt min trötthet, för att sofva. Månen sken klart in i rummet och upplyste alla föremål, Daniels bleka och Lisbeths oskuldsfulla ansigte.

Jag hade väl legat så omkring en half timma, till hälften sofvande, till hälften vakande, då Daniel började oroligt röra sig i sin säng. Jag blef uppmärksam; jag höjde litet på hufvudet och ansträngde mina ögon för att iakttaga honom. Daniel sträckte sig i sömnen och suckade djupt. Derpå blef det åter tyst. Några minuter sednare suckade han åter, vände sig åt andra sidan och andades tungt. Detta suckande blef efterhand mindre häftigt och förvandlade sig slutligen till ett sakta, oafbrutet klagande ljud. Det var som om han någorstades känt smärta. Jag svettade och frös på en gång. "Således sant," tänkte jag, ryckte kudden under mitt hufvud upp mot väggen, så att jag kom att ligga högre, och stirrade med ofrånvänd blick öfver på den jemrande. Men jemrandet upphörde, och jag suckade som om jag sjelf hade vaknat ur en svår dröm. Daniel talade otydliga ord i sömnen samt med tilltagande hastighet, och fortfor dermed, tills han på en gång upphörde och föll i en häftig gråt. Dervid väckte han sig sjelf, drog tungt efter andan, satte sig upp i sängen, vred sina händer och fortsatte, sig sjelf omedvetet, att gråta. Så satt han flera minuter; derefter blef han alldeles tyst och stirrade orörlig på de hopknäppta händerna och sängtacket med nedböjdt hufvud. Sedan lade han sig åter och försökte att sofva; men förgäfves. Han kastade sig oroligt fram och tillbaka i sängen, tills han plötsligen sprang upp och ilade tätt förbi mig fram till fenstret, öppnade det och blickade ut i den lugna, fridfulla människennatten. Han öppnade sin skjorta och lät den kyliga nattluften fläta öfver sitt bröst, under det han borttorkade svetten från sin panna. Emellertid hade äfven Lisbeth vaknat vid fadrens jemrande och klagande. Hon satte sig upp i sängen, och såg med bedröfvad mine på fadren.

Det var en sorglig scen, så som han der stod och stirrade ut i den fridfulla, gudasköna natten, med ett helvete i hjertat; så som flickan der satt och kanske anade det rysliga, utan att deröfver för sig sjelf kunna redogöra. — Jag förekom mig sjelf som en, hvilken lyssnar på en helig Guds dom; men jag var i mitt hjertas

djup skakad af den onämbara magt, som pröfvar hjerta och njurar, för att döma och straffa. — Heta tårar nedstörtade från mina ögon; de voro de frommaste och smärtsammaste jag någonsin fällt.

Min rörelse måtte hafva röjdt mig, ty plötsligt vände sig Daniel om och såg förskräckt på mig. — Men jag hade hastigt tillslutit ögonen och låtsade som om jag sof. Han vände sig till Lisbeth och frågade, huru jag hade kommit in och hvarföre hon icke sagt honom det samt befallde henne lägga sig att sofva. Det uppretar mig alltid, sade han, när du om natten vaknar och ser på mig; du vet, att jag lider af en hufvudvärk, som icke låter mig få sofva, och du kan ju i alla fall ej hjälpa mig med att sitta så och gapa på mig.

Lisbeth lade sig lydigt, drog täcket öfver hufvudet och jag hörde, huru hon högt snyftade. Men Daniel gick bort och klädde sig, ställde sig ännu en gång framför mig och jag märkte, att han uppmärksamt betraktade mig. — Sedan tog han mössa och käpp och gick ut.

Jag andades tungt, sprang upp från mitt läger samt ilade ur rummet och huset ut i Guds sköna, fria natur. Gräset glittrade af morgondaggen, morgonens sakta vind susade i trädens toppar, hvilka höjde sig som till bön; lärkan höjde sig jublande och sände sina hymner åt himlahvalvet; öfver skogen låg den gyldene strimman af den uppgående solens bana; bäcken uppsände sin dimma; tuppen, dagens härold, förkunnade solens ankomst och här och der började det blifva lifligt. Det förekom mig som om jag vaknat ur en svår dröm.

Öfvervåldigad af tankar och känslor nedsjönk jag på ängen, höjde mig mot den uppgående solen och bad: O, Herre, tillgif oss vår skuld! Tag bördan från dem, som lära den i hemlighet, och belasta ej dermed dem, som ännu oskuldsfullt genomvandra din sköna värld. — Huru lätt svigtar ej människan, faller och störtar i den djupaste afgrund! Låt honom dö, o Herre! men låt honom ej förtäras och försmäktas i sitt elände. — Tillgif oss vår skuld, o Herre, som vi tillgifva dem oss skyldiga äro!

Någon tid efter denna natt satt jag åter i vagnen och reste från hemmet; men denna gången gick det ej till gymnasium; — universitetet med sitt rika, glädjefulla lif var mitt mål. — Men den natten i Daniels hus förblef friskare i mitt minne, än den, då man har de två arma barnliken nedför backen och lade dem på gräsplanen framför huset.

Och åter hade veckor, månader, ja år förflutit, innan jag återvände till hemmet i min kära hy. Vid godt mod, sjungande och jublande, vandrade jag, en lustig student, genom skogen som begränsar min hembygds dal. Inom kortare tid än en halftimme skulle jag åter se de mina, alla dessa kära, efter hvilka mitt hjerta så lång tid längtat. Med de lifligaste färger målade jag för mig emottagandets bild och kunde ej vänta på upphimlandet — den öppning i skogen, från hvilken jag först kunde skåda det faderliga huset. Jag fröjdade mig på förhand öfver den anblick, som mitt utträdande ur skogen skulle bereda mig, i det jag först väntade mig blifva sedd af en af mina små systrar, lekande utanför huset. Först ser hon tviflande på mig, låter mig komma närmare, och när hon känner mig, störtar hon med fröjderop i huset. Snart tränger en hel skara af mina kära, med modren i spetsen, mig till mötes, ut genom dörren. De omfamna, de kyssa mig och föra mig i triumf in i stugan; der blir nu frågadt och berättadt; drägt och utseende münstrade; qvickheter vankas öfver min unga mustach och min käck studentmössa, och slutligen skyndar min mor till köket för att tillreda sin sons älsklingsrätt. Slutligen hemkommer far från marken och scenen förnyas, med en liten skrapa för det jag ej på så lång tid skrivit och för ett och annat studentstreck. — Dylika tankar sysselsatte mig, under det mitt hjerta våldsamt slog och jag till höger och venster undanröjde småskogen med min vandringsstaf.

Då framkom ur skogen en lång, mager och blek gestalt. Huru förskräcktes jag ej, då den kom närmare och i denna gestalt igenkände Daniel. Plötsligt, likasom genom ett trolslag, låg natten, då jag lyssnade på honom, med alla dess färor framför mig; jag blef som fastvext stående ej mäglig att framföra ett enda ord.

"Välkommen hem!" började han. "Ni måste anse mig för en mördare eller röfvar," tillade han dystert. "Man säger, att Gud särskilt tecknar mördaren; finner ni ett dylikt tecken på mig?"

O, huru kan ni tala så, Daniel?" svarade jag stammande. "Jag är blott öfverraskad deröfver, att jag just skulle möta er först."

"Godt och väl," sade han, "vi känna hvarandra, herr Moritz, och det är för mig ett godt tecken, att jag är den förste i byn, som möter er. Jag har redan länge väntat på eder hemkomst, ty jag har ert råd af nöden. Ni är en studerad man och

bör kunna råda mig. Till sjäderfånaden i staden har jag intel förtroende; jag måste dessutom först göra en lång berättelse och aflägga en bekännelse som skulle blifva mig mycket svår. Detta är onödigt med er, det vet jag; ty vi känna hvarandra, herr Moritz," upprepade han ännu en gång, "och jag har dessutom till er det största förtroende. Jag anhåller om en hemlig sammankomst med er någonstädes, hvarest ingen lyssnar på oss."

"Gerna!" sade jag; "men hvarföre? Jag förstår er icke."

"Haf tålmod! Ni känner mig och äfven er herr far känner mig, så att ni kan icke neka mig detta möte. Således i morgon, vid denna tid, der borta vid korset."

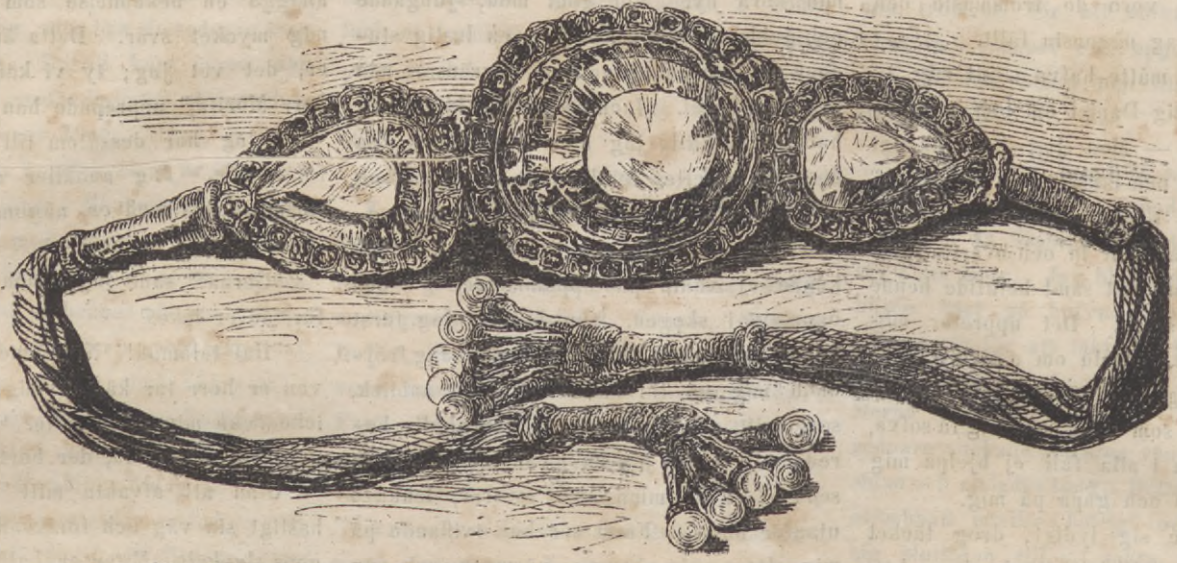
Utan att afvakta mitt svar, gick han hastigt sin väg och försvann snart i skogens dunkel. Efter en halftimme hade de minas kärleksfulla emottagande snart utplånat det obehagliga intrycket af mötet i skogen. Otåligen inväntade jag nästa dags afton. Då den inträffade stod jag på det öfverenskomna stället i skogen. Daniel kunde icke hafva valt någon sorgligare plats. Det kors, som stod här, var ett minne efter en blodig kärlekshistoria.

För många, många år sedan lefde i vår by en enkel, men älskvärd flicka. Hon var dotter till en smed. Godsegarens son lågade af kärlek till henne, och hon besvarade hans passion med en lika innerlig och trogen kärlek, som var i stånd till hvarje offer. Men ynglingens stolta föräldrar hade utstakat högre planer för deras son, och de ville aldrig bevilja hans förening med denna enkla landflicka af lågt stånd. De ville tvinga flickans föräldrar att aflägsna sin dotter från byn och deras egen son ämnade de sända ut i fremmande länder, för att der glömma sin kärlek. Men förr än de kunde utföra dessa planer, gingo de älskande till skogen. Flickan satte sig invid ett träd och hennes älskare jagade, med hennes medgifvande, en kula genom hennes hjerta, hvarefter han sköt sig själf. Många sånger, som ännu sjungas der i trakten, förvara minnet af de trogna älskande och deras död. Korset, vid hvilket jag stod, var den grafvård som byns innevägnare upprest öfver deras stof. Daniel låt mig länge vänta. Först när det började mörkna, kom han fram till mig ur djupet af skogen.

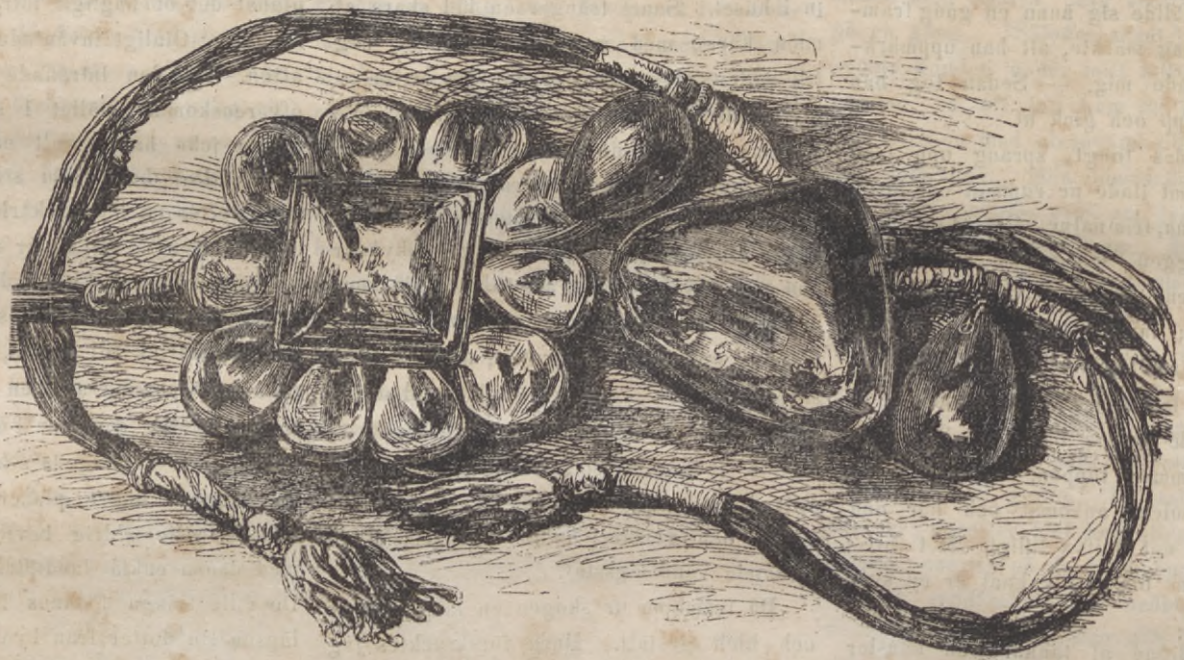
(Forts.)

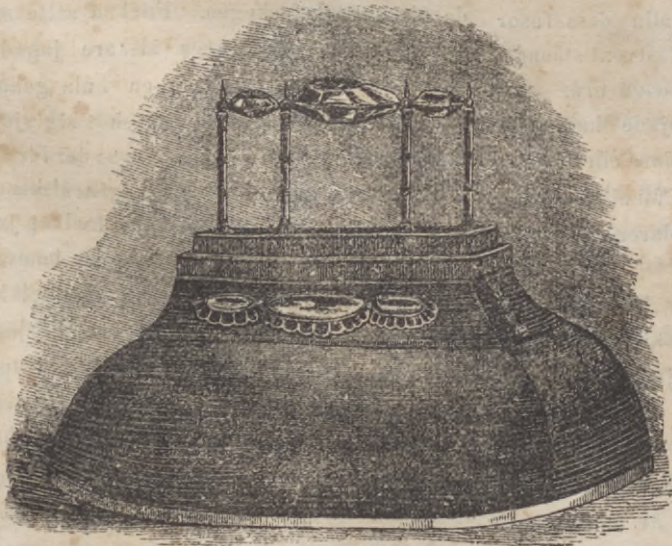
Industriutställningen i London.

62. Drottningens af England Colljer med diamanten Koh-i-noor (Ljusberg).

63. Collier med diamanten Durra-i-noor (Ljushaf), utställd af det Ost. Sällsk.

64. Den stora diamanten Koh-i-noor, utställd af drottningen af England.

58. Tapetmönster af Townsend, Parker & Co, i London.

Nästa N:o utgifves den 3 Augusti.

C. Petersens Officin, 1851.